

Ansökan om LONA-projekt 2019

Förslag till beslut

1. Ansökan om statliga bidrag till lokala naturvårdsprojekt (LONA) godkänns.
2. Kommunens medfinansiering av projekten i ansökan ska ske med medel inom ramen för nämndens driftbudget samt från investeringsramen för tillgänglighet till naturen.

Ärende

Kontorets förslag innebär att en ansökan om statliga medel till fem lokala naturvårdsprojekt lämnas till länsstyrelsen. Projekten har sin utgångspunkt i kommunens naturvårdsprogram samt från kommunens strategiska arbete med friluftsliv. Utöver dessa projekt kan enstaka externt drivna projekt tillkomma till ansökan som skall vara inlämnad senast 2018-12-01. Projekten beräknas pågå från 2019-04-01 till maximalt 2022-12-31.

ÅTGÄRDSFÖRSLAG

I ansökan ingår följande projekt:

1. Friluftsåtgärder vid Ullabergs våtmark

I juni 2018 beviljade länsstyrelsen LONA-bidrag till anläggandet av våtmarkerna Ullaberg och Mossen söder om Ullstämmaskogens naturreservat. I ansökan ingick förutom naturvårdssatsningar även åtgärder för tillgänglighet och friluftsliv. Länsstyrelsen beviljade inte bidrag för tillgänglighets och friluftsåtgärderna då endast åtgärder för våtmarksanläggandet var bidragsgrundande. Länsstyrelsen uppmanade kommunen att återkomma med denna del av projektet i ordinarie LONA-ansökan. Projektet innebär att en rundslinga anläggs kring våtmarkerna vilken även blir en del av Östgötaleden. Övriga åtgärder som planeras är parkering, skyltning, rastplatser, eldplats, sittbänkar, torrklosett och ett rullstolsanpassat fågeltorn. Extern medfinansiering kan även komma att sökas från andra intressenter som Region Östergötland.

Projektid: 2019-04-01 – 2020-12-31

Total kostnad: 788 tkr

Medfinansiering från SBN: 2019 200 tkr, 2020 194 tkr,

Extern medfinansiering: -

Sökt statligt bidrag: 394 tkr

2. Nya våtmarker i eklandskapet - utredning

Kommunens satsningar på restaurering av våtmarker har skapat fina fågelsjöar med stor naturvårdsnytta och är uppskattade utflyktsmål för linköpingsborna. Våtmarkernas leverans av ekosystemtjänster har allt mer uppmärksammats i den fysiska planeringen då både översvämningar och sjunkande grundvatten är allt tydligare effekter av den pågående klimatförändringen. I Tinnerbäckens avrinningsområde är särskilt översvämningssproblematiken påtaglig då bäcken avvattnar en stor del av Linköpings tätort och utloppet till Stångån är kulverterad. Ett antal potentiella våtmarker i Tinnerbäckens avrinningsområde ska utredas Halshögaviken, Knutstorpekärr och Björntorpekärr samt eventuellt ytterligare objekt. Utredningen ska ge svar på motstående intressen, juridiska-, miljömässiga-, och ekonomiska konsekvenser samt ge förslag på dammanordningars läge, höjd och övrigt utförande. I handlingsplan för naturvården i Linköpings kommun sägs i åtgärd G22 att kommunen ska ”restaurera minst 2 våtmarker”.

Projektid: 2019-04-01 till 2020-12-31

Total kostnad: 750 000 kr

Medfinansiering från SBN: 2019: 50 000 kr, 2020: 25 000 kr,

Extern medfinansiering: 0

Sökt statligt bidrag: 675 000 kr

3. Inventering av död ved i kommunala skogar

Död ved i alla sina former (stående och liggande död ved i olika nedbrytningsfaser) har stor betydelse för den biologiska mångfalden. Tillgången på hård död ved har särskild betydelse för mångfalden av mossor, lavar, vedsvampar och insekter i skogen. De vedlevande insekterna har i sin tur betydelse för fågellivet. Hård död ved är en indikator som används i uppföljningen av det nationella miljökvalitetsmålet ”Levande skogar”. Det finns ur naturvårdssynpunkt en stor brist på död ved i brukade skogar. Mängden död ved på landskapsnivå behöver öka för att bevara växter och djur beroende av detta substrat. Syftet med detta projekt är att inventera mängden död ved i de kommunala naturreservaten och i utvalda delar av kommunens övriga skogsinnehav. I kommunens skogspolicy är ett av målen för att främja den biologiska mångfalden att öka andelen död ved.

I kommunens naturvårdsprogram är en av de planerade åtgärderna en inventering av nyckelelement som exempelvis död ved (åtgärd I 29).

Projektet innehåller förutom en inventering, framtagande av en åtgärdsstrategi för att öka andelen död ved samt praktiska åtgärder för att skapa död ved i utvalda delar av naturreservaten och kommunens övriga skogsinnehav.

Projekttid: 2019-04-01 till 2022-12-31

Total kostnad: 374 000 kr

Medfinansiering från SBN: 2019 90 tkr, 2020 40 tkr, 2021 30 tkr, 2022 27 tkr

Extern medfinansiering: 0

Sökt statligt bidrag: 187 tkr

4. Hydrologisk utredning och åtgärder i Kärna mosse

I gällande skötselplan för naturreservatet Kärna mosse, fastställd av länsstyrelsen 2015, står det att en geohydrologisk utredning ska göras som underlag för skötselåtgärder i eller i anslutning till källor, diken, damm och blöta skogsmiljöer.

Syftet med detta projekt är att utreda och restaurera käll- och bäckmiljöer i naturreservatet Kärna mosse. I dagsläget finns det ett tiotal människoskapade diken i reservatet som saknar naturliga egenskaper vad gäller hydrologi och därigenom negativt påverkar de arter som är knuten till dessa miljöer. Detta projekt kommer direkt främja naturvärdena i de kalkrika skogsmiljöerna där diken går idag, men kan även innebära positiv inverkan för det öppna kalkkärret.

Projektet består av två delar:

- Hydrologisk utredning som syftar till att klargöra förutsättningarna för restaureringsåtgärder.
- Praktiska åtgärder i minst tre dikesmiljöer i reservatet.

Projekttid: 2019-04-01 till 2021-12-31

Total kostnad: 180 000 kr

Medfinansiering från SBN: 2019: 50 000 kr, 2020: 20 000 kr, 2021: 20 000 kr.

Extern medfinansiering: 0

Sökt statligt bidrag: 90 000 kr

5. Framtagande av riktlinjer för ekosystemtjänster i Linköpings kommun

Enligt Handlingsplan för naturvården i Linköpings kommun 2018-2022 punkterna M42-M44 ska riktlinjer tas fram för ekosystemtjänster i Linköpings kommun. Riktlinjerna ska bland annat behandla värdering,

uppföljning och utveckling av ekosystemtjänster och beskriva hur ekosystemtjänster ska införlivas i kommunens planprocess. Vidare ska riktlinjerna visa hur ekosystemtjänster kan utvecklas som del av en långsiktigt hållbar stadsbyggnad. I arbetet kommer en beskrivning och kartläggning av ekosystemtjänster samt värdet av dessa i Linköping stad att tas fram. Detta kommer utföras av en konsult. Övrigt arbete kommer huvudsakligen ske genom egen personal. I slutskedet av projektet kommer ett informationsmaterial i lämplig form att tas fram, med syfte att visualisera och tydliggöra värden av ekosystemtjänster i Linköping. Den totala projektkostnaden består av interna resurser/arbetstid (390 000 kr), konsultkostnad (400 000 kr) och informationsmaterial (100 000 kr).

Projekttid: 2019-04-01 – 2020-12-31

Total kostnad: 890 tkr

Medfinansiering från SBN: 2019 235 tkr, 2020 210 tkr

Extern medfinansiering: 0

Sökt statligt bidrag: 445 tkr

Beslutsunderlag:

Klicka här för att ange text.

Bakgrund

Under åren 2004-2006 genomfördes en statlig programsatsning på lokala naturvårdsprojekt (LONA), beslutad av regeringen och med utgångspunkt i regeringens skrivelse ”En samlad naturvårdspolitik” (2001/02:173). Satsningen var ett led i arbetet för att uppfylla de av riksdagen 16 beslutade miljömålen och med en betoning på vikten av lokal samverkan och integrering av naturvård, friluftsliv och kulturmiljövård. Kopplingen var också tydlig till arbetet med tätortsnära natur och tillgänglighet samt till folkhälsoarbetet. Efter några års uppehåll har det från och med 2010 i enlighet med regeringens proposition 2008/2009:214 åter varit möjligt att söka statliga bidrag till lokala naturvårdsprojekt.

LONA-satsningen har uppvisat mycket goda resultat och så gott som samtliga kommuner i landet har deltagit, många kommuner med ett stort antal projekt i egen regi eller i samverkan med lokala aktörer. Linköpings kommun har sammanlagt beviljats LONA-bidrag om ca 11,4 Mkr (plus ytterligare ca 0,8 Mkr i annan extern medfinansiering) till 50 olika projekt.

Kommunen kan söka bidrag för projekt helt i egen regi eller i samverkan med föreningar, organisationer och andra aktörer. Föreningar och organisationer kan också driva egna projekt och via kommunen få bidrag för detta. Det är kommunen som står som ansvarig för projekten och som gör en samlad ansökan till länsstyrelsen. Länsstyrelsen kan bevilja upp till 50 % av respektive projekts kostnader. Till våtmarksprojekt i ansökan under 2018 kan upp till 90 % av projektkostnaden sökas.

Projekten ska bidra till att uppfylla ett eller flera av riksdagen fastställda miljömål med koppling till naturvård och/eller friluftsliv. Åtgärderna kan vara av typen:

- Kunskapsuppbyggnad (t ex inventeringar)
- Underlag (t ex framtagande av kommunala naturvårdsprogram)
- Områdesskydd för värdefull natur
- Vård och förvaltning av områden, naturtyper eller arter, inklusive åtgärder som främjar friluftsliv
- Restaurering av områden, naturtyper eller arters livsmiljöer
- Informationsinsatser och kunskapsspridning

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen har till 2019 års ansökningstillfälle utarbetat en ansökan med fem projekt. Enstaka externt drivna projekt kan tillkomma till ansökan som skall vara inlämnad senast 2018-12-01.

Ekonomiska konsekvenser

Ansökans totala budget uppgår till 2 982 tkr varav 1 193 tkr utgör medfinansiering från samhällsbyggnadsnämnden och 1 789 tkr utgör sökta

medel. Medfinansiering från samhällsbyggnadsnämnden fördelas mellan åren enligt följande: 627 tkr år 2019, 489 tkr år 2020, 50 tkr år 2020 samt 27 tkr år 2021.

Till samhällsbyggnadsnämndens kontanta medfinansiering används befintliga budgetmedel som nämnden anslår till drift och underhåll, översiktsplanering samt investeringsmedel avsatta för tillgänglighet till naturen. En väsentlig del av genomförandet utgörs av eget arbete av tjänstemän inom Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen och andra kontor samt anställda inom Leanlink (kommunala arbetslag etc).

Kommunala mål

Ur ”Koalition för Linköpings övergripande mål 2015-2018”, fastställda av kommunfullmäktige i april 2015: Under rubriken En ekologiskt hållbar kommun står bland annat ”Värdefulla naturområden ska säkras och kommunen ska aktivt arbeta för att bevara den biologiska mångfalden”. Under rubriken En kreativ kommun står det ” Ett varierat kultur- och fritidsutbud som riktar sig till alla Linköpingsbor ska finnas i kommunens olika stadsdelar och orter och även locka besökare. I Linköping ska det finnas en god samverkan mellan kommun och föreningsliv. Alla barn och unga ska kunna ta del av ett rikt och meningsfullt fritids- och kulturliv samt möjligheten att skapa själva.”

Jämställdhet

Projektet får anses som neutralt ur ett jämställdhetsperspektiv. Samtliga projektområden är tillgängliga för alla med hänvisning till allemansrätten.

Samråd

Ärendet har beretts av Stadsmiljökontorets avdelning för Drift och underhåll i samråd med Plankontorets översiktsplaneavdelning.

Uppföljning och utvärdering

LONA-projekt lämnar årlig verksamhetsrapport till länsstyrelsen som bedömer om projektet följer givet villkorat beslut. Slutrapport lämnas sedan 3 månader efter avslutat projekt och godkänd slutrapport är en förutsättning för utbetalning av slutligt statligt bidrag

Kommunledningskontorets helhetsbedömning

-

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

-

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Jonas Sjölin

Beslutet skickas till:
Klicka här för att ange text.